

Poznań, dnia 16 kwietnia 2021 r.

WK-0911/51/2020

Pani
Barbara Wierzińska
Burmistrz
Miasta i Gminy Dolsk

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), informuję o wynikach kompleksowej kontroli gospodarki finansowej obejmującej rok budżetowy 2019, a w miarę potrzeb także inne lata.

Stwierdzono, że w odniesieniu do wyników poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej przeprowadzonej w 2016 roku (za rok 2015), powtórzyły się nieprawidłowości z zakresu:

- nieujęcia w przyjętej polityce rachunkowości wykazu stosowanych programów komputerowych przeznaczonych do prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- nieprawidłowego przeprowadzania inwentaryzacji,
- braku uregulowań wewnętrznych dotyczących wypłacania zaliczek pracownikom Urzędu,
- nieterminowego i nieprawidłowego sporządzania sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych,
- błędów przy rozliczaniu poleceń wyjazdów służbowych pracowników i radnych,
- regulowania zobowiązań po terminie płatności,
- braku kontrasygnaty Skarbnika na umowach powodujących powstanie zobowiązań pieniężnych,
- nieujęcia w załączniku p.n. „Wykaz przedsięwzięć do WPF” umów, stanowiących przedsięwzięcia, których termin realizacji wykraczał poza rok budżetowy,
- nie zamieszczenia w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży i do oddania w dzierżawę wszystkich informacji wymaganych art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- braku pouczenia o możliwości odstąpienia od zawarcia umowy w zawiadomieniu skierowanym do osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości.
- nie podjęcia działań w celu uregulowania prawnych form władania nieruchomościami gminnymi przez jednostki organizacyjne.

Wyniki niniejszej kontroli wykazały nieprawidłowości i uchybienia opisane w protokole kontroli, podpisanym w dniu 16.02.2021 roku, spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, a mianowicie:

I.

1. W zakresie prowadzonych w 2019 roku ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono naruszenie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 ze zm., a od dnia 22.02.2019r. Dz. U. z 2019 r., poz. 351 ze zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 ze zm.), a mianowicie:

- 1) W Zarządzeniu Nr 69/17 Burmistrza Miasta i Gminy Dolsk z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie dokumentacji określającej politykę rachunkowości w Urzędzie Miasta i Gminy Dolsk ze zmianami, obowiązującej w roku 2019:
  - a) Nie wskazano:
    - metody ustalenia wyniku finansowego, czym naruszono art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości,
    - opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów wraz z określeniem wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji stosowanie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy o rachunkowości.
  - b) Nie określono kwoty do jakiej wartości niematerialne i prawne będą umarzone jednorazowo, pomimo tego wartości niematerialne i prawne były umarzone jednorazowo w przypadku gdy ich wartość była nie większa niż 10.000,00zł (analogiczne jak w przypadku zapisów dotyczących pozostałych środków trwałych ujętych w polityce rachunkowości). Zapisy §7 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia dopuszczają możliwość jednorazowego umarzenia nabytych wartości niematerialnych i prawnych o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do użytkowania. Niemniej powyższe rozwiązanie księgowo winno być uwzględnione w zapisach obowiązującej polityki rachunkowości.
  - c) W Załączniku nr 2 – „Plan kont dla budżetu Gminy” nie przewidziano prowadzenia konta 135 – „Rachunek środków na niewygasające wydatki”. Uchwałą nr XVI/109/19 z dnia 18 grudnia 2019r. Rada Miasta i Gminy Dolsk ustaliła wydatki, które nie wygasają z końcem roku budżetowego 2019. W konsekwencji środki na niewygasające wydatki, które zostały oprowadzone na wyodrębniony rachunek bankowy były ewidencjonowane na koncie 133 – „Rachunek budżetu”.
Powyższe działanie stanowiło naruszenie § 20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia.
Ponadto wydatkowanie środków na niewygasające wydatki w roku 2020 było dokonywane z pominięciem konta 225 – „Rozliczenie niewygasających wydatków” zapisem Wn 904 – „Niewygasające wydatki” / Ma 133 – „Rachunek budżetu” co było niezgodne z opisem do powyższych kont wskazanym w załączniku nr 2 do rozporządzenia.
- 2) W roku 2019 nie prowadzono ewidencji szczegółowej dla środków trwałych w zakresie gruntów, co było niezgodne z opisem do konta 011 – „Środki trwałe”, wskazanym w załączniku nr 3 do rozporządzenia. W związku z powyższym w ramach inwentaryzacji za rok 2019 nie dokonano porównania danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości. W założonych na tą okoliczność wyjaśnieniach Skarbnik wskazała:

„W marcu 2018 r. Gmina zakupiła program księgowy do ewidencji środków trwałych. Ewidencję rozpoczęto właśnie od wprowadzenia gruntów. Z uwagi na znaczną ilość wprowadzenie poszczególnych pozycji jest w trakcie.”

- 3) W ewidencji szczegółowej dla pozostałych środków trwałych, prowadzonej w formie ksiąg inwentarzowych, stwierdzono następujące nieprawidłowości:
  - a) wystąpiły przypadki poprawiania zapisów korektorem,
  - b) część zapisów była dokonana ołówkiem,
  - c) wystąpiły skreślenia, przy których brak jest podpisu osoby dokonującej skreślenia.Powyższe działanie naruszało przepisy art. 23 ust. 1 i ust. 5 oraz art. 25 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

Z wyjaśnień Skarbnika, wynika że: *„Nieprawidłowe stosowanie poprawek w ręcznych zapisach w księdze inwentarzowej dotyczy okresów wcześniejszych przed okresem objętego kontrolą. Zostało ono sukcesywnie wyeliminowane, a poprzez wprowadzenie danych do systemu komputerowego całkowicie uniemożliwione.”*
- 4) Kontrola dokumentów księgowych dotyczących likwidacji wyposażenia z roku 2019 wykazała, że w 2 przypadkach dokonano likwidacji na łączną kwotę 9.827,03zł na podstawie protokołów likwidacji podpisanych przez członków Komisji likwidacyjnej. W przedłożonej do kontroli dokumentacji brak było jakiegokolwiek uregulowań wewnętrznych dotyczących powołania Komisji likwidacyjnej jak również zasad jej działania. Ponadto w zakresie powyższych likwidacji nie został sporządzony dokument „LN” – likwidacja wyposażenia, którego sporządzenie było wymagane przepisami Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Miasta i Gminy Dolsk stanowiącej załącznik nr 5 do Zarządzenia Nr 69/17 Burmistrza Miasta i Gminy Dolsk z dnia 28 grudnia 2017r. w sprawie dokumentacji określającej politykę rachunkowości w Urzędzie Miasta i Gminy Dolsk.
- 5) Konto 290 – „Odpisy aktualizujące należności”, w roku 2019 nie wykazywało żadnych sald ani obrotów, pomimo że w zakresie zaległości podatkowych występowały należności do jakich zastosowanie miałyby przepisy art. 35b ustawy o rachunkowości. Z wyjaśnień Skarbnika, wynika że: *„W roku 2019 wystąpiły należności, do których ma zastosowanie art. 35b ustawy o rachunkowości. Błędnie nie dokonano odpisów aktualizujących należności. W przypadku wystąpienia należności, które zakwalifikują się do dokonania odpisu postąpimy zgodnie z zapisami w/w artykułu.”*
- 6) Różnice w groszach wynikające z zaokrąglenia do pełnych złotych kwot w deklaracji Gminy VAT-7, były ujmowane w księgach budżetu zapisem: Wn 962 – „Wynik na pozostałych operacjach”/Ma 224 – „Rozrachunki budżetu” lub Wn 224 – „Rozrachunki budżetu”/Ma 962 – „Wynik na pozostałych operacjach” w zależności od tego czy było to zaokrąglenie w górę czy w dół do pełnych złotych.

Bilans otwarcia roku 2019 salda Wn konta 962 wynosił 0,25 zł obroty strony Wn wynosiły 2,16 zł, natomiast strony Ma 2,27 zł. Bilans zamknięcia roku 2019 salda Wn konta 962 wynosił 0,14 zł.

Powyższe działanie było niezgodne z opisem do konta 962 – „Wynik na pozostałych operacjach” wynikającym z załącznika nr 2 do rozporządzenia jak również naruszało zasadę kasowości wykonania budżetu wynikającą z §5 rozporządzenia.
- 7) Faktura Nr 296/2019 z dnia 24.10.2019 wystawiona przez firmę PPHU „SYSTEM PLUS” s.c. Maciej Parzy Bartosz Żak za zakup i montaż klimatyzatora w serwerowni na kwotę 5.000 zł, VAT 1.196 zł, kwota z VAT: 6.396 zł została ujęta w ewidencji

księgowej zapisem Wn 402 - „Usługi obce” / Ma 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”. W konsekwencji klimatyzator nie został ujęty w ewidencji księgowej jako pozostały środek trwały (konto 013). Powyższe działanie było niezgodne z zapisami załącznika nr 1 – „Obowiązujące zasady prowadzenia księgowości” do Zarządzenia nr 69/17 Burmistrza Miasta i Gminy Dolsk z dnia 28 grudnia 2017r, w sprawie dokumentacji określającej politykę rachunkowości w Urzędzie Miasta i Gminy Dolsk gdzie wskazano: „Rzeczowe aktywa – o wartości powyżej 300 zł do wartości 10.000 zł zaliczane będą do pozostałych środków trwałych i odpisywane jednorazowo w koszty w momencie wydania ich do używania.”

Ponadto powyższy wydatek został ujęty w § 427 – „Zakup usług remontowych” co było niezgodne z opisem do powyższego paragrafu wskazanym w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.).

8) Stwierdzono przypadki niewłaściwego zakwalifikowania zdarzeń gospodarczych do poszczególnych okresów sprawozdawczych, a mianowicie;

a) Faktura nr 01/01/2019 z dnia 02.01.2019r. na kwotę 5.066,00zł wystawiona za „zimowe utrzymanie dróg za m-c grudzień 2018 według zestawienia”, pomimo że dotyczyła grudnia roku 2018 została ujęta w księgach rachunkowych roku 2019 pod datą 7.01.2019r.,

b) Zobowiązania wynikające z rachunku nr 1/2020 z dnia 9.01.2020r. w kwocie 600,00zł zostały ujęte w księgach roku 2020 pod datą 13.01.2020r. zapisem Wn 404 – „Wynagrodzenia” / Ma 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, pomimo że powyższy rachunek dotyczył wynagrodzenia za rok 2019 za utrzymanie w gotowości budynków gospodarczych w celu zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich.

Powyższe działanie naruszało przepisy art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z § 26 ust. 2 rozporządzenia.

9) Dotacja celowa przekazana przez Gminę Dolsk na podstawie porozumienia międzygminnego Gminie Śrem, na prowadzenia schroniska dla bezdomnych zwierząt została ujęta w ewidencji księgowej zapisem Wn 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” / Ma 130 – „Rachunek bieżący jednostki” oraz jednocześnie Wn 810 – „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” / Ma 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”.

Powyższe działanie było niezgodne z opisem do konta 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” gdzie wskazano, że na stronie Ma konta 224 ujmuje się w szczególności wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810, w związku z czym powyższą operację gospodarczą można ująć w księgach rachunkowych dopiero po zaakceptowaniu przedłożonego rozliczenia dotacji celowej.

10) Autobus zakupiony od firmy F.H. Welenc Sławomir za kwotę 68.880,00 zł ujęto w księgach rachunkowych Urzędu Miasta i Gminy Dolsk na podstawie faktury nr FA/2/07/2019 z dnia 8.07.2019r. pod datą 8.07.2019r. (datą nabycia autobusu) zapisem Wn 011 – „Środki trwałe”/Ma 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” oraz Wn 810 – „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” / Ma 800 – „Fundusz jednostki”.

Natomiast do ewidencji pomocniczej autobus został wprowadzony na podstawie dokument OT nr 307 z dnia 15.08.2019r.

Powyższe działanie stanowiło naruszenie art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Z wyjaśnień Skarbnika, wynika że: *„Autobus zakupiony w dniu 08.07.2019 r. został wprowadzony do ewidencji pomocniczej z datą 15.08.2019 r. Został nabyty w celu dowozu uczniów do szkoły. Od dnia zakupu do dnia rozpoczęcia użytkowania poddany został wszelkim przeglądom, porządkom oraz drobnym naprawom dokonywanym we własnym zakresie. W momencie zakończenia wskazanych czynności został przekazany do użytkowania.*

W związku z powyższym nastąpiła rozbieżność pomiędzy datą zakupu, a datą przyjęcia środka trwałego do użytkowania.”

- 11) W zakresie przeprowadzonej za rok 2019 inwentaryzacji stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy o rachunkowości jak również przepisy Instrukcji inwentaryzacyjnej stanowiącej załącznik nr 7 do zarządzenia Nr 69/17 Burmistrza Miasta i Gminy Dolsk z dnia 28 grudnia 2017 r., a mianowicie:
- a) nie zarządzono przeprowadzenia inwentaryzacji stosownie do przepisów instrukcji inwentaryzacyjnej, zgodnie z którą do obowiązków kierownika jednostki w zakresie inwentaryzacji należy m.in. *„wydawanie wewnętrznych przepisów w zakresie inwentaryzacji – w szczególności zarządzenia wewnętrznego w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji”*,
  - b) nie dokonano spisu z natury pozostałych środków trwałych stosownie do Terminarza przeprowadzenia inwentaryzacji w Urzędzie Miasta i Gminy Dolsk (załącznik nr 4 do instrukcji inwentaryzacyjnej), z którego wynikało, że spis pozostałych środków trwałych w użytkowaniu winien zostać przeprowadzony co roku,
  - c) nie dokonano spisu z natury środków trwałych i pozostałych środków trwałych znajdujących się na terenach niestrzeżonych, co stanowiło naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 26 ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości,
  - d) nie udokumentowano przeprowadzenia inwentaryzacji druków ścisłego zarachowania na właściwym druku wynikającym z załącznika nr 7 do instrukcji inwentaryzacyjnej,
  - e) na protokołach weryfikacji brak daty ich sporządzenia (przeprowadzenia inwentaryzacji), co uniemożliwia zweryfikowanie w jakim terminie inwentaryzacja ta została przeprowadzona. Brak jest również informacji w oparciu o jakie dokumenty inwentaryzacja została przeprowadzona.
- Powyższe stanowi naruszenie art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
2. Kontrola sprawozdań budżetowych za rok 2019 przeprowadzona w oparciu o rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019r. poz. 1393 ze zm.) oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych w oparciu o rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdawczości jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773) wykazała, że:
- 1) W zbiorczym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy Dolsk sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31.12.2019r. w kolumnie 5 „Należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy)” wykazano kwotę niższą niż wynikająca ze sprawozdań jednostkowych o 46.825,74zł.
- Powyższe działanie było niezgodne z przepisami § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

- 2) W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Miasta i Gminy Dolsk za okres od początku roku do dnia 31.12.2019 r. (korekta nr 2 z dnia 19.02.2019 r.) nadpłaty dochodów z tytułu udziałów Gminy Dolsk w podatku CIT (klasyfikacja budżetowa 756-75621-§0020) wynikające z informacji udostępnionej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych w kwocie 932,84zł były wykazane w kolumnie 11 „Saldo końcowe nadpłaty”.
Powyższe działanie naruszało przepisy §3 ust. 2 pkt 2 lit. d załącznika nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
  - 3) W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu Miasta i Gminy Dolsk za okres od początku roku do dnia 31.12.2019r. (2 korekta z dnia 31.01.2020r.), w kolumnie 5 „Plan” w klasyfikacji budżetowej 801-80101-§6050 wykazano dane niezgodnie z ewidencją wynikającą z konta 980 – „Plan finansowy wydatków budżetowych”, tzn. w sprawozdaniu wykazano kwotę 72.600,00 zł natomiast z ewidencji konta 980 na dzień 31.12.2019r. wynika kwota 30.000,00zł (różnica w kwocie 42.600,00zł). Było to wynikiem błędnych operacji ujętych na koncie 980.
Powyższe działanie stanowiło naruszenie §9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
  - 4) Sprawozdanie jednostkowe Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Urzędu Miasta i Gminy Dolsk sporządzone według stanu na koniec IV kwartału 2019 roku zostało sporządzone w dniu 25.02.2020r., tzn. po terminie wynikającym z załącznika nr 7 do rozporządzenia w sprawie jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
  - 5) W sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Urzędu Miasta i Gminy Dolsk sporządzonym według stanu na koniec IV kwartału 2019 roku (2 korekta z dnia 21.04.2020r.) nie wykazano bezspornych wymagalnych należności w kwocie 22.600,03 zł wynikających z ewidencji księgowej konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, co było niezgodne z przepisami §13 ust. 1 pkt 5 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
3. Kontrola druków ścisłego zarachowania wykazała, że stan kwitariuszy K-103 na dzień 08.12.2020r. (na moment kontroli) wynikający z księgi druków ścisłego zarachowania był niezgodny ze stanem faktycznym, tzn. na stanie brak było powyższych druków podczas gdy zgodnie z zapisami księgi na stanie powinien być jeden bloczek.
  4. Kontrola wykonywania obowiązków organu podatkowego w zakresie poprawności ewidencji oraz prawidłowości poboru podatków w badanej w trakcie kontroli próbie podatników wykazała, że:
    - 1) Wystąpiły przypadki niewłaściwego zaliczenia wpłat dokonanych przez podatników, a mianowicie:
      - a) Kwotę w wysokości 6,00 zł z wpłaty dokonanej przez podatnika w dniu 13.05.2019r., zarachowano na odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych, pomimo że podatnik ten nie posiadał jakichkolwiek zaległości. Powyższe było niezgodne z art. 53 § 1 ustawy z

dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 ze zm., a od dnia 14.05.2019 Dz. U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.), zgodnie z którym od zaległości podatkowych, z zastrzeżeniem art. 52 § 1 pkt 2 i art. 54, naliczane są odsetki za zwłokę.

- b) Nieprawidłowo rozliczono wpłatę dokonaną przez podatnika poprzez jej zaliczenie na poczet kosztów doręzonego upomnienia - dwukrotnie. Z wyjaśnień wynika, że: *„Kwota 11,60 zł, będąca częścią wpłaty dokonanej w dniu 04.07.2019 r. w wysokości 212,60 zł, została omyłkowo zaliczona na poczet kosztów upomnienia, zamiast na należność główną.”*
- 2) Przedłożono dokumenty potwierdzające prowadzenie postępowania egzekucyjnego w 2019 roku w stosunku do zaległości z 2011 i 2012 roku. Nie udokumentowano żadnych wcześniejszych czynności w latach 2011-2018 zmierzających do wyegzekwowania zaległości. W konsekwencji, w ramach czynności kontrolnych nie można było ustalić jakie czynności egzekucyjne były podejmowane przed rokiem 2019 i czy w powyższym przypadku nie doszło do przedawnienia zobowiązań podatkowych. Powyższe narusza art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2018 r., poz. 217 ze zm., a od dnia 25.03.2019 r., Dz. U. z 2019 poz. 553 ze zm.)
- 3) Nie egzekwowano obowiązku złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości od:
- jednostek ochotniczych straży pożarnych zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Miasta i Gminy Dolsk, dla których obowiązek ten wynika z art. 6 ust. 10 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1445 ze zm., a od dnia 25.06.2019r. Dz. U. z 2019r. poz. 1170 ze zm.),
  - Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego zwolnionego z tego podatku uchwałą Rady Miasta i Gminy Dolsk, dla którego obowiązek ten wynika z art. 6 ust. 10 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
- 4) Nie podjęto działań mających na celu wyegzekwowanie od gminnych jednostek organizacyjnych, będących podatnikami podatku od nieruchomości, ciężącego na tych podmiotach ustawowego obowiązku złożenia deklaracji, co wynika z przepisów art. 6 ust. 9 oraz ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
Zgodnie z art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, organ podatkowy może zażądać złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub sprawozdania finansowego lub wezwać do ich złożenia, jeżeli nie zostały złożone mimo takiego obowiązku.
- 5) Nie opodatkowano podatkiem od nieruchomości posiadacza (najemcy) gminnej nieruchomości, stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Najemca nie złożył informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych stosownie do art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, a organ podatkowy nie wezwał go do jej złożenia. Zgodnie z art. 122 ustawy Ordynacja podatkowa w toku postępowania organy podatkowe podejmują wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym.
- 6) Nie wyznaczono stronie siedmiodniowego terminu do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego przed wydaniem decyzji nieuwzględniającej w całości

wniosku strony, czym naruszono zasadę czynnego udziału strony w postępowaniu podatkowym określoną w art. 200 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

- 7) Podatnikom, którzy zwrócili się z wnioskiem o umorzenie zaległości podatkowej wydawano decyzję w sprawie umorzenia, a następnie na jej podstawie zmieniano decyzję organu podatkowego w sprawie wymiaru podatku.
Powyższe naruszyło przepisy art. 6 ust. 8 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6a ust. 7 ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 4 ustawy o podatku leśnym.
- 8) Dochody z tytułu podatku od środków transportowych od osób prawnych sklasyfikowano w rozdziale 75616 – „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych” § 0340 – „Wpływy z podatku od środków transportowych” zamiast w rozdziale 75615 – „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych” § 0340 – „Wpływy z podatku od środków transportowych”, co było niezgodne z opisami do powyższych rozdziałów wskazanych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.).
W związku z powyższym, w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Miasta i Gminy Dolsk za okres od początku roku do dnia 31.12.2019r. wykazano dochody dotyczące podatku od środków transportowych od podatników będących osobami fizycznymi i podatników będących osobami prawnymi łącznie.
- 9) W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz sprawozdaniu Rb-PDP w zakresie dochodów podatkowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 rok zawyżono skutki udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości w wyniku ich wyliczenia dla budynków i budowli niepodlegających zwolnieniu na mocy obowiązującej w tym zakresie uchwały Nr XXXVIII/262/13 Rady Miasta i Gminy Dolsk z dnia 30 października 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości.
Powyższe naruszyło § 3 ust. 1 pkt 10 oraz § 7 ust. 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
5. W zakresie kontroli dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stwierdzono, że naliczono i pobrano opłatę w nieprawidłowej wysokości czym naruszono przepisy art. 11¹ ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 ze zm., a od dnia 19.11.2019 r. Dz. U. z 2019 r., poz. zm.).
6. W zakresie dokonywania kontrasygnaty umów skutkujących powstaniem zobowiązań pieniężnych przez Skarbnika Miasta i Gminy Dolsk stwierdzono, że:
  - 1) w przypadku 2 umów Skarbnik nie dokonała kontrasygnaty,
  - 2) w przypadku 2 umów Skarbnik był wskazany (wraz z Burmistrzem) jako osoba reprezentująca Gminę, a nie jako osoba dokonująca kontrasygnaty,

- 3) występowały liczne przypadki podpisywania umów przez Skarbnika, w sytuacji gdy z żadnej dokonanej na umowie adnotacji nie wynikało jaki jest charakter tego podpisu i czy stanowi on kontrasygnatę.

Powyższe działanie było niezgodne z art. 46 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 poz. 994 ze zm., a od dnia 15.03.2019r. Dz. U. z 2019 poz. 506 ze zm.). Oświadczenie woli w imieniu gminy w zakresie zarządu mieniem składa jednoosobowo wójt albo działający na podstawie jego upoważnienia zastępca wójta samodzielnie albo wraz z inną upoważnioną przez wójta osobą. Jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

7. W dniu 30.11.2019r. zawarta została pomiędzy firmą „TOP-ŻWIR” Grzegorz Pachurka jako wynajmującym, a Sołtysiem Wsi Lubiatowo jako najemcą o treści: *„W dniu 30.11.2019 r. pomiędzy TOP-ŻWIR Grzegorz Pachurka ul. Widokowa 3 63-140 Dolsk, a Panem E. W. sołtysiem wsi Lubiatowo zawarta została umowa najmu placu na ul. Widokowej 3 w celu składowania materiałów budowlanych.*

Umowę zawiera się na czas nieokreślony, a użytkowanie ww. placu będzie bezpłatne.”

Sołtys wsi Lubiatowo nie był upoważniony do zawierania umów najmu w imieniu Gminy. Z wyjaśnień Skarbnika wynika, że: *„Towar został zakupiony w grudniu 2019 r. Składowany był na placu będącym własnością sprzedawcy. Tym samym Gmina uniknęła dodatkowych kosztów transportu i kosztów ewentualnego przechowywania towaru w innym miejscu. Natomiast zawarta umowa najmu placu miała stanowić jedynie gwarancję, zabezpieczenie, że towar tam składowany jest własnością Gminy.”*

8. W Urzędzie Miasta i Gminy Dolsk brak było uregulowań wewnętrznych dotyczących wypłacania oraz rozliczania zaliczek udzielonych pracownikom Urzędu. Na podstawie dokumentów księgowych stwierdzono, że w 2019r. zostały wypłacone i rozliczone dwie zaliczki.

Zgodnie z przepisami art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., a od dnia 10.05.2019r. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), jednym z celów kontroli zarządczej jest zapewnienie zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi.

9. Kontrola wydatków bieżących z tytułu podróży służbowych pracowników Urzędu Miasta i Gminy Dolsk w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 167) wykazała, że:

- 1) W poleceniu wyjazdu służbowego nr 204/2019 brak godziny zakończenia podróży służbowej, co uniemożliwia ustalenie czy pracownikowi przysługiwała dieta. W rozliczeniu kosztów podróży nie naliczono diety.
- 2) W poleceniu wyjazdu służbowego nr 202/2019 pracownikowi nie naliczono i nie wypłacono diety, pomimo iż podróż służbowa trwała 2 doby 9 godzin i 15 minut, a zatem przysługiwały trzy diety. W ramach podróży służbowej zapewniono pracownikowi dwa śniadania, trzy obiady oraz dwie kolacje o które należało umniejszyć wysokość diety i wypłacić w pozostałej wysokości 50%, tj. 15 zł. Powyższe było niezgodne z § 7 rozporządzenia.

10. Kontrola wydatków z tytułu podróży służbowych radnych wykazała naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000 r. w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy (Dz. U. Nr 66, poz. 800 ze zm.), a mianowicie:
- 1) W poleceniach wyjazdu służbowego nr 16/2019 i nr 17/2019 radnym naliczono i wypłacono ryczałt za przejazdy komunikacją lokalną w wysokości po 6,00zł w oparciu o § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 167) zamiast w oparciu o § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000 r. w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy (Dz. U. z 2000r. Nr 66, poz. 800 ze zm.) co skutkowało zawyżeniem wypłaconej diety o 0,63zł w przypadku każdego z wypłaconych ryczałtów, ponieważ należny ryczałt winien wynosić 5,37zł.
  - 2) W poleceniu wyjazdu służbowego nr 21/2019 Przewodniczącemu Rady Miejskiej naliczono i wypłacono dietę w wysokości 60,00zł w oparciu o §7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. poz. 167) zamiast w oparciu o §4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000 r. w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy (Dz. U. Nr 66, poz. 800 ze zm.), co skutkowało zawyżeniem wypłaconej diety o 6,32zł, ponieważ należna dieta winna wynosić 53,68zł.
11. W zakresie diet wypłacanych na podstawie uchwały Nr XXVIII/184/12 Rady Miasta i Gminy Dolsk z dnia 28 listopada 2012r. w sprawie ustanowienia zasad na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta zmienionej uchwałą Nr V/23/15 Rady Miasta i Gminy Dolsk z dnia 25 lutego 2015r. kontrolą objęto diety wypłacone w miesiącach od marca do maja 2019r. Z ustaleń kontroli wynika, że kwoty naliczonych diet były umniejszane o usługi dodatkowo płatne (usługi „Premium”, infolinie, rozmowy międzynarodowe na zagraniczny numer oraz pozostałe usługi) związane z korzystaniem przez sołtysów z telefonów służbowych. Powyższe potrącenia były dokonywane w oparciu o oświadczenia złożone przez poszczególnych użytkowników telefonów służbowych, którzy wyrazili zgodę na dokonywanie potrąceń. Niemniej w przypadku diet wypłaconych za miesiąc kwiecień nie dokonano umniejszeń, pomimo że z rozliczenia usług telekomunikacyjnych za okres od 10.03.2019r. do 09.04.2019r. wynika, że 3 sołtysów korzystało z usług wykraczających poza abonament i podlegających potrąceniu w związku ze złożonymi oświadczeniami na łączną kwotę 130,42zł. W złożonych na tą okoliczność wyjaśnieniach Skarbnik wskazała:
„W przypadku faktury F/20202119/04/19 z dnia 12.04.2019 r. przeoczono potrącenie należności. Sytuacja miała charakter jednorazowy.”
12. Stwierdzono przypadki nieujęcia w załączniku p.n. „Wykaz przedsięwzięć do WPF” umów, stanowiących przedsięwzięcia, których termin realizacji wykraczał poza rok budżetowy, co stanowiło naruszenie przepisów art. 226 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., a od dnia 10.05.2019r. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), a mianowicie:

- 1) Umowy nr 120/09/2018 z dnia 28.09.2018 r. zawartej z firmą „Usługi Ziemne, Rolnicze i Transportowe Kołodziejczak Zdzisław” na świadczenie usług w zakresie zimowego utrzymania dróg gminnych na terenie Miasta i Gminy Dolsk w sezonie zimowym 2018/2019 w okresie od dnia 01.11.2018r. do dnia 30.04.2019r. W umowie nie określono wartości zobowiązań ogółem, ani maksymalnej wartości realizowanych usług. Łączna kwota wydatków związanych z realizacją powyższej umowy wyniosła 21.083,50zł i w całości została poniesiona w roku 2019. Nie poniesiono wydatków w 2018 r. ponieważ w miesiącu listopadzie 2018 nie było konieczności świadczenia usług zimowego utrzymania dróg.
- 2) Umów ubezpieczenia zawartych w dniu 31 października 2018r. w wyniku postępowania przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego z InterRisk TU SA Vienna insurance Group:
  - a) Nr 272/3/2018 na ubezpieczenia komunikacyjne w okresie od 15.12.2018r. do 14.12.2021r. Z umowy wynikała składka ubezpieczeniowa w łącznej wysokości 46.101,00zł (płatna w ratach w latach 2019-2021),
  - b) Nr 272/2/2018 na ubezpieczenia: od ognia i innych zdarzeń losowych, od kradzieży z włamaniem i rabunku oraz od kradzieży zwykłej, sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk, odpowiedzialności cywilnej, szyb od stłuczenia, następstw nieszczęśliwych wypadków, maszyn od uszkodzeń od wszystkich ryzyk w okresie od 15.12.2018r. do 14.12.2021r. Z umowy wynikała składka ubezpieczeniowa w łącznej wysokości 114.567,57 zł (płatna w ratach w latach 2019-2021).

W uchwale Nr XXXIX/244/17 Rady Miasta i Gminy Dolsk z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu miasta i gminy na 2018 rok w §8 wskazano: „*Określa się kwotę 500.000,00 zł do której Burmistrz może samodzielnie zaciągać zobowiązania z tytułu umów, które nie stanowią przedsięwzięć w rozumieniu przepisów art. 226 ust. 4 ustawy o finansach publicznych*”.

- 3) Umowy nr 102/09/2019 z dnia 30 września 2019r. zawartej z firmą: A4D Sp. z o. o. PRACOWNIA PROJEKTOWA (zapis z umowy) na opracowanie dokumentacji projektowej na zadanie: „Rozbudowa Szkoły Podstawowej oraz budowa sali sportowej przy budynku szkoły” z terminem realizacji do dnia 22.05.2020r. Wynagrodzenie wykonawcy określono w kwocie 72.600,00zł wskazując w §5:
„*I. Wykonawca wystawi dwie faktury za wykonaną pracę:
- I etap – 30.000,00 zł w miesiącu grudniu 2019 r.
- II etap – 42.600,00 zł po zrealizowaniu i przekazaniu przedmiotu umowy Zamawiającemu bez zastrzeżeń.*”
Całość wydatków na powyższe zadanie zaplanowano w budżecie na rok 2019. Druga rata płatności stanowiła wydatki niewygasające określone uchwałą nr XVI/109/19 Rady Miasta i Gminy Dolsk z dnia 18 grudnia 2019r. w sprawie: ustalenia wydatków, które nie wygasają z końcem roku budżetowego 2019 roku i została wydatkowana w dniu 26 czerwca 2020 r. (ostateczny termin dokonania wydatków ustalony w uchwale: 30 czerwca 2020 r.).
13. Kontrola wykazała, że Gmina wydatkowała kwotę 10.000,00 zł za „prace remontowe w Kościele p.w. Św. Wawrzyńca w Dolsku” na podstawie faktury nr 0028/2019 z dnia 9.12.2019r. wystawionej przez firmę Wasiński okna i drzwi drewniane – Włodzimierz Wasiński. Wydatek ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 921 – „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego”, rozdział 92120 – „Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami”,

paragraf 4300 – „Zakup usług pozostałych”. Z wyjaśnień Pani Burmistrz wynika, że: „*Oświadczam, że prace remontowe wskazane w treści faktury F 0028/2019 z dnia 04.12.2019 r. potwierdzają ich wykonanie w kościele p.w. Św. Wawrzyńca w Dolsku. Zgodnie z art.7 ust.1 pkt 9 zadania własne gminy obejmują m.in. sprawy kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Kościół św. Wawrzyńca w Dolsku jest zabytkiem Gminy Dolsk na podstawie decyzji z dnia 16 lutego 1970 r. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, Wydziału Kultury Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu. Prace wskazane w w/w dokumencie zostały wykonane w ramach ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.*”

Kościół, w którym przeprowadzono prace remontowe nie jest własnością Gminy.

W roku 2019 nie obowiązywała żadna uchwała Rady Miasta i Gminy Dolsk podjęta w związku z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 ze zm.).

Powyższe działanie było sprzeczne z przepisami art. 44 ust. 2 oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., a od dnia 10.05.2019r. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.).

14. Stwierdzono przypadek klasyfikowania wydatków w sposób niezgodny z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.), a mianowicie wydatek dotyczących bieżącego przeglądu i naprawy fontanny na rynku w Dolsku wynikający z faktury nr 22/05/2019 z dnia 27 maja 2019 wystawionej przez firmę Import export fontanny z kamienia Kaczmarczyk Renata na kwotę 4.464,90zł został ujęty w paragrafie 4300 – „Zakup usług pozostałych” zamiast w paragrafie 4270 – „Zakup usług remontowych” co było niezgodne z opisami do powyższych paragrafów wskazanymi w załączniku nr 4 do rozporządzenia.
15. Kontrola wydatków za rok 2019 wykazała jeden przypadek dokonywania wydatków ponad limit ustalony w planie finansowym Urzędu Miasta i Gminy Dolsk na kwotę 61,36zł dotyczący klasyfikacji budżetowej 754-75414-§3030. Dokonywanie wydatków ponad limity ustalone w planie finansowym jednostki stanowiło naruszenie zasad dokonywania wydatków określonych w przepisach art. 44 ust. 1 pkt 3, 52 ust. 1 pkt 2 i art. 254 pkt 3 ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.).
16. Kontrola terminowości regulowania składek ubezpieczeniowych wynikających z zawartych polis wykazała, że wystąpiły dwa przypadki dokonania płatności po terminie wynikającym z zawartej polisy (opóźnienia wynosiły odpowiednio 21 dni i 78 dni). Nie zostały naliczone odsetki za zwłokę przez ubezpieczyciela. Powyższe działania było niezgodne z przepisami art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.) stanowiącymi, że wydatków należy dokonywać w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.
17. Kontrola wydatków budżetowych w zakresie stosowania przepisów ustawy z dnia 19 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm., a od dnia 27.09.2019r. Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.) obejmowała postępowanie

o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego o wartości poniżej kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy, a mianowicie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zadanie pn.: „Kompleksowa dostawa energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej dla 111 punktów poboru energii elektrycznej, na potrzeby Gminy Dolsk., zakładu budżetowego oraz jej jednostek organizacyjnych” o ustalonej przez zamawiającego szacunkowej wartości zamówienia 924.481,25 zł bez VAT, co stanowiło równowartość kwoty 214.412,24 Euro. Umowa z wybranym w postępowaniu wykonawcą została podpisana w dniu 29.07.2019r. za wynagrodzeniem (ustalonym dla szacowanego zużycia energii elektrycznej) w wysokości 1.269.455,30 zł z VAT. Zgodnie z umową rozpoczęcie świadczenia usługi kompleksowej od dnia 01.01.2020 r. do dnia 31.12.2021 r. Kontrola przeprowadzonego postępowania wykazała następujące nieprawidłowości:

- 1) Postępowanie prowadziła Komisja Przetargowa powołana Zarządzeniem Nr 69/13 Burmistrza Miasta i Gminy Dolsk z dnia 31 grudnia 2013 roku. W powyższym zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:
  - a) Komisja powołana została w składzie 6 osobowym, a działała w składzie 3 osobowym. Z postanowień zarządzenia nie wynikała taka możliwość,
  - b) W §2 zarządzenia określono, iż: *„Komisji powierza się przeprowadzanie postępowań o udzielenie zamówień na realizację zadań inwestycyjnych realizowanych przez Gminę Dolsk”*, a powyższe postępowanie nie dotyczyło zadań inwestycyjnych realizowanych przez Gminę Dolsk,
  - c) W Zarządzeniu nie uregulowano trybu pracy komisji i zakresu obowiązków członków komisji. W powyższym zakresie nie obowiązywały inne uregulowania wewnętrzne, co stanowiło naruszenie art. 21 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

- 2) Z opisu przedmiotu zamówienia (wskazanego w SIWZ i ogłoszeniu o zamówieniu) wynika, że zamawiający wskazał, prawo opcji w wysokości 20% zamówienia podstawowego, tzn. wskazano m.in. *„Przedmiotem zamówienia jest kompleksowa dostawa energii elektrycznej wynosząca dla zamówienia podstawowego 2045,00 MWh, z prawem opcji 20% tj. do 2454,00 MWh”*. Natomiast w dalszej części opisu wskazano m.in., że *„Prawem opcji jest możliwość zwiększenia dostaw energii elektrycznej oraz podwyższenia parametrów dystrybucji do 30% ilości zamówienia podstawowego. Zamawiający uzależnia możliwość skorzystania z prawa opcji od zwiększenia zapotrzebowania na dostawę energii elektrycznej, podwyższenia parametrów dystrybucji do punktów opisanych w Załączniku nr 4 do SIWZ oraz od dodania nowych punktów poboru energii elektrycznej w ramach grup taryfowych wskazanych w opisie przedmiotu zamówienia. Prawo opcji jest uprawnieniem Zamawiającego, z którego może, ale nie musi skorzystać w ramach realizacji niniejszej umowy.”*. Powyższe zapisy były ze sobą sprzeczne i jednocześnie wskazywały możliwość skorzystania z prawa opcji w wysokości 30% zamówienia podstawowego. Z wyjaśnień Inspektora ds. inwestycji, wynika że: *„Szacunkowa wartość dla opcji wysokości została określona na wartość 20%, zapis 30% został omyłkowo zapisany – błąd pisarski.”* Szacunkowa wartość zamówienia została obliczona dla prawa opcji w wysokości 20% wartości zamówienia. Powyższe działanie było niezgodnie z art. 34 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych zgodnie z którym jeżeli zamówienie na usługi lub dostawy przewiduje prawo opcji, przy ustaleniu wartości zamówienia uwzględnia się największy możliwy zakres tego zamówienia z uwzględnieniem prawa opcji.

W przypadku dokonania obliczenia wartości szacunkowej zamówienia (przy danych wynikających z przedłożonych obliczeń) przy uwzględnieniu 30% prawa opcji szacunkowa wartość zamówienia wynosiłaby 1.001.521,35zł (co stanowiłoby równowartość 232.279,92 Euro) i byłaby wyższa od kwoty określonej w §1 pkt 2 lit. a rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 2479). Ponadto z ustaleń kontroli wynika, że szacowanie wartości zamówienia zostało dokonane przez Inspektora ds. inwestycji, który nie posiadał w powyższym zakresie upoważnienia wydanego przez Burmistrza.

- 3) W jedynej złożonej ofercie w postępowaniu brak było dokumentu wniesienia wadium (wadium zostało wniesione w terminie poprzez przelew na rachunek bankowy Gminy). Zgodnie z zapisami SIWZ wykonawca winien przedłożyć wraz z ofertą dokument potwierdzający wniesienie wadium. W przypadku wniesienia wadium w formie pieniężnej (przelew na konto) w formie oryginału – lub kserokopii poświadczonej przez Wykonawcę. Nie wzywano wykonawcy do uzupełnienia powyższych dokumentów stosownie do przepisów art. 26 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.
- 4) Pomimo, że zamawiający zastosował tryb o jakim mowa w art. 24aa ustawy Prawo zamówień publicznych nie dokonano zbadania, czy wykonawca, którego oferta została oceniona jako najkorzystniejsza, nie podlegał wykluczeniu oraz spełniał warunki udziału w postępowaniu.
W SIWZ w punkcie 14 części I INFORMACJE OGÓLNE wskazano m.in., że:
„W niniejszym postępowaniu zastosowana będzie tzw. „procedura odwrócona” uregulowana w art. 24aa ustawy. Ocena ofert w „procedurze odwróconej” odbywa się dwuetapowo:
  - 1) *w pierwszej kolejności Zamawiający dokona oceny wstępnej wszystkich złożonych ofert pod kątem przesłanek odrzucenia oferty (przesłanki wymienione w art.89 ust.1 ustawy) oraz kryteriów oceny ofert opisanych w SIWZ,*
  - 2) *następnie Zamawiający wyłącznie w odniesieniu do wykonawcy, którego oferta oceniona została jako najkorzystniejsza (uplasowała się na najwyższej pozycji rankingowej), dokona oceny podmiotowej wykonawcy tj. zbada oświadczenie wstępne, a następnie wezwie tego wykonawcę do złożenia w wyznaczonym, nie krótszym niż 5 dni, terminie aktualnych na dzień złożenia oświadczeń lub dokumentów wymienionych w SIWZ, potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu oraz brak podstaw wykluczenia.”*

W złożonych na tą okoliczność wyjaśnieniach Inspektor ds. inwestycji wskazała:
„Zamawiający nie skorzystał z możliwości wezwania Wykonawcy do złożenia dokumentów ponieważ jest to przetarg powtarzający się a firma Enea S.A. jest wiarygodną firmą a wykazywana usługa była realizowana już wcześniej na rzecz Zamawiającego.”
- 5) Czynności w postępowaniu polegające na dokonaniu zatwierdzenia wyboru oferty oraz podpisaniu zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty wykonywała Zastępca Burmistrza działająca z upoważnienia Burmistrza, jednak nie została wskazana w protokole z postępowania jako osoba wykonująca czynności w postępowaniu jak również nie złożyła oświadczenia o braku okoliczności wyłączających z prowadzenia czynności związanych z udzieleniem zamówienia publicznego.

Powyższe działanie było niezgodne z art. 17 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Z wyjaśnień Inspektora ds. inwestycji wynika, że: *„Osoba odpowiedzialna za sporządzenie protokołu nie zawarła stosownej informacji o osobie wykonującej czynności w postępowaniu. Zastępca Burmistrza nie podlegał wyłączeniu z prowadzenia czynności jednak omyłkowo nie zostało złożone oświadczenie.”*

6) W zawartej umowie nie ujęto wszystkich zapisów wymaganych przez SIWZ jak również zawarto zapisy sprzeczne z postanowieniami SIWZ, m.in.:

a) W §6 ust. 18 lit. b umowy wskazano: *„faktura płatna będzie w terminie 30 dni od dnia wystawienia faktury”*. Pomimo, że zgodnie z SIWZ: *„Termin płatności faktury wynosić będzie 30 dni od dnia doręczenia faktury”*.

b) W §11 ust. 14 umowy wskazano: *„Umowę sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron”*. Pomimo, że zgodnie z SIWZ: *„Umowa sporządzona zostanie w trzech jednobrzmiących egzemplarzach z czego dwa egzemplarze obustronnie podpisanej umowy zostaną przekazane do siedziby Zamawiającego.”*

Ponadto w umowie nie zawarto zapisów dotyczących wielkości planowanego zapotrzebowania na energię elektryczną jak również zapisów dotyczących prawa opcji w zakresie faktycznego zapotrzebowania.

7) Zwrotu wadium wykonawcy dokonano w dniu 26.07.2019r. w kwocie 10.000,00zł na rachunek w wykonawcy, pomimo że umowa została zawarta w dniu 29.07.2019r. Powyższe działanie stanowiło naruszenie art. 46 ust. 1a ustawy.

Z wyjaśnienia Inspektora ds. Inwestycji wynika, że: *„Wadium zostało zwrócone na konto Wykonawcy w dniu podpisania umowy przez Zamawiającego. Wykonawca wpisał w umowie dzień 29 lipca jest to dzień odesłania podpisanej umowy dla Zamawiającego”*.

W zakresie zaciągnięcia zobowiązania wynikającego z powyższej umowy Skarbnik wskazała, że stosowne upoważnienie wynikało z zapisu §3 ust. 1 pkt 2 uchwały nr IV/18/18 Rady Miasta i Gminy Dolsk z dnia 27 grudnia 2018r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dolsk na lata 2019-2029 gdzie wskazano, że upoważniono Burmistrza do zaciągania zobowiązań *„z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których terminy płatności wykraczają poza rok budżetowy”*.

18. W badanej próbie wystąpiły przypadki nie ewidencjonowania w rejestrze kancelaryjnym wpływających do Urzędu Gminy ofert złożonych w konkursie na realizację zadań publicznych a także projektów planów finansowych opracowanych przez kierowników samorządowych jednostek budżetowych, zgodnie z przepisami § 40 ust. 1 i ust. 3 oraz § 42 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 ze zm.).

19. Kontrola gospodarowania mieniem komunalnym wykazała nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018r. poz. 2204 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września

2004r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490):

- 1) W postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu na sprzedaż nieruchomości oznaczonej jako działka ew. 1548/5 położonej w obrębie Dolska o powierzchni 0,0730 ha wykazała, że:
  - a) Przedłożono wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia stanowiący wydruk z komputera nie podpisany przez właściwy organ.
Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie.
  - b) W wykazie nieruchomości przeznaczonych do zbycia podano informację o cenie wywoławczej nieruchomości, natomiast zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 6 ustawy w wykazie określa się cenę nieruchomości.
  - c) W wykazie nieruchomości przeznaczonych do zbycia nie dokonano opisu nieruchomości, zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy.
  - d) Przedłożono ogłoszenie o I i II przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości stanowiące wydruki z komputera nie podpisane przez właściwy organ.
Zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy przetarg ogłasza, organizuje i przeprowadza właściwy organ.
  - e) W ogłoszeniu o I i II przetargu nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości nie zawarto opisu nieruchomości stosownie do § 13 pkt 1 rozporządzenia.
  - f) Przedłożono Informację o wyniku przetargu, która została sporządzona i podpisana przez członków komisji przetargowej, zamiast przez właściwy organ, czym naruszono przepisy § 12 ust. 1 rozporządzenia
  - g) Osoba wyłoniona jako nabywca nieruchomości została poinformowana pisemnie o terminie i miejscu podpisania aktu notarialnego. W w/w zawiadomieniu nie zawarto informacji o uprawnieniu organizatora przetargu, wynikającym z art. 41 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych w zawiadomieniu, organizator przetargu może odstąpić od zawarcia umowy, a wpłacone wadium nie podlega zwrotowi.
- 2) Kontrola zawartych umów dzierżawy i najmu wykazała, że:
  - a) W wykazie nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy nie określono przeznaczenia nieruchomości i sposobu jej zagospodarowania stosownie do art. 35 ust. 2 pkt 4 ustawy.
  - b) Nie sporządzono i nie podano do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, do czego zobowiązują przepisy art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
  - c) Nie powołano komisji do przeprowadzenia przetargu na dzierżawę nieruchomości. Czynności związane z przeprowadzeniem przetargu na dzierżawę nieruchomości wykonywała komisja powołana „na podstawie § 8 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.”
  - a) W przypadku jednej umowy najmu naliczono i pobierano czynsz najmu lokalu użytkowego o pow. 18,30 m² w wysokości 40,00 zł tj. niezgodnie z postanowieniami zawartymi w przepisach wewnętrznych (Zarządzeniu nr 32/12 z dnia 27 czerwca

2012r.), w których uregulowano, że miesięczna stawka czynszu najmu 1 m² dla lokali biurowych wynosi 6,00 zł, a zatem czynsz winien wynosić: 109,80 zł.

Z wyjaśnienia inspektora ds. gospodarki gruntami i lokalami wynika, że: „Agent ubezpieczeniowy (...) wynajmował w roku 2019 lokal użytkowy o pow. 18,30 m² usytuowany przy Placu Wyzwolenia 4 w Dolsku, w celu pełnienia dyżuru jako agent ubezpieczeniowy. Zgodnie z zawartą umową Nr 75/05/2017 najemca miał prawo korzystać z lokalu 2 dni w tygodniu tj. w poniedziałek i piątek w godz. od 10⁰⁰ - 13⁰⁰ czyli 8 lub 9 dni w miesiącu. Czynsz miesięczny został wyliczony proporcjonalnie i określony w umowie na 40 zł netto miesięcznie. Płatny kwartalnie do ostatniego dnia miesiąca danego kwartału.

Wyliczenie wysokości czynszu

$18,30\text{m}^2 - \text{powierzchnia pomieszczenia} \times 6 \text{ zł za } 1 \text{ m}^2 \text{ lokalu użytkowego}$ czyli $18,30 \times 6 = 109,80 : 30 \text{ dni w miesiącu} = 3,66 \text{ zł na dzień}$

Najemca użytkuje po 3 godz. 2 dni w tygodniu, 8 lub 9 dni w miesiącu, czyli

$3,66 \text{ dzień} \times 8 = 29,28 \text{ netto}$

$3,66 \text{ dzień} \times 9 = 32,94 \text{ netto}$

Przyjęto średnio wysokość czynszu w wysokości 40 zł netto miesięcznie. Lokal wyposażony jest w energię elektryczną i centralne ogrzewanie, za które najemca nie ponosił dodatkowych kosztów.”

- 3) Nie uregulowano prawnych form władania nieruchomościami gminnymi zajętyymi zarówno przez jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, stosownie do przepisów art. 18 w związku z art. 43 i art. 45 ust. 1 ustawy, jak również przez gminne osoby prawne.

Ponadto w powyższym zakresie kontrola wykazała, że wyksięgowano z ewidencji księgowej konta 011 – „Środki trwałe” Urzędu Miasta i Gminy Dolsk jako jednostki nieruchomości, którymi władały jednostki organizacyjne i gminne osoby prawne, pomimo braku uregulowania prawnych form tego władania.

20. W Urzędzie Miasta i Gminy Dolsk w roku 2019 brak było jakichkolwiek uregulowań wewnętrznych w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., a od dnia 10.05.2019r. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.) zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków wójta, burmistrza, prezydenta miasta, przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego. W związku z art. 69 ust. 3 oraz art. 69 ust. 4 ustawy o finansach publicznych Minister Finansów wydał: komunikat Nr 23 z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, komunikat Nr 3 z dnia 16 lutego 2011r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie samooceny kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych jak również komunikat Nr 6 z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wytycznych dla sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem.

Odpowiedzialnymi za powstałe nieprawidłowości są pracownicy w zakresie wykonywanych przez nich czynności oraz Burmistrz i Skarbnik poprzez nienależyte wypełnianie obowiązków wynikających z przepisów prawa, w tym z tytułu nadzoru.

II.

W wyniku kontroli zagadnień dotyczących naliczania i ewentualnej egzekucji udzielonych bonifikat na podstawie art. 68 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami stwierdzono, że w latach 2014-2019 z zasobów komunalnych sprzedano 4 lokale mieszkalne z bonifikatą udzieloną na podstawie uchwały Rady Gminy.

Kierownik Referatu Gospodarczego wyjaśniła, że: *"(...) nie zaistniały przesłanki, o których mowa w art. 68 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami skutkujące zwrotem bonifikaty.(...)"*

Informacje dotyczące właścicieli poszczególnych lokali mieszkalnych pozyskiwane były z bazy ewidencji gruntów i budynków (dostępnej na podstawie zawartej umowy ze Starostą Śremskim na użytkowanie bazy danych ewidencji gruntów i budynków).

Ponadto Kancelarie Notarialne przesyłają do tut. urzędu wypisy z zawieranych umów sprzedaży nieruchomości położonych na terenie Gminy Dolsk na podstawie, których odbywa się weryfikacja."

III.

Kontrola osiągnięcia przez jednostkę samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.) wykazała, że dla nauczycieli stażystów, kontraktowych, mianowanych i dyplomowanych osiągnięte zostały (przekroczone) wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela, tym samym nie zaistniała konieczność ustalenia przez Organ prowadzący szkołę, kwoty różnicy między wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia nauczycieli w danym roku w składnikach, o których mowa w art. 30 ust. 1, a iloczynem średniorocznej liczby etatów nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3, ustalonych w danym roku, tj. nie wypłacono jednorazowego dodatku uzupełniającego.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli zostało sporządzone i przekazane Regionalnej Izbie Obrachunkowej, organowi stanowiącemu kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego, dyrektorom szkół prowadzonych przez tę jednostkę zgodnie z art. 30a ust. 5 ustawy Karta Nauczyciela. Sprawozdanie nie zostało przekazane związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli w powyższym zakresie złożone zostały następujące wyjaśnienia:

„Wyjaśniam, iż w związku z faktem, że dyrektorzy wszystkich trzech placówek oświatowych, dla których Gmina Dolsk jest organem prowadzącym złożyli oświadczenia o braku przynależności zatrudnionych nauczycieli do związków zawodowych, sprawozdanie ze średnich wynagrodzeń nauczycieli wg stopnia awansu zawodowego za 2019 rok, nie zostało przekazane do żadnej organizacji związkowej nauczycieli."

Przedmiotem kontroli było również zagadnienie wypłaty wynagrodzeń nauczycielom za okres strajku w kwietniu 2019 r. Z ustaleń kontroli wynika, że wzięli w nim udział nauczyciele Szkoły Podstawowej im. Janusza Kusocińskiego w Dolsku, którym za ten okres umniejszono wynagrodzenie. Uczestnikom strajku nie zrekomensowano umniejszonego wynagrodzenia.

IV.

Miasto i Gmina Dolsk jest członkiem Związku Międzygminnego Centrum Zagospodarowania Odpadów „Selekt” w Czempiniu. W związku z powyższym dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi z terenu gminy Dolsk i wydatki na cele związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi realizowane są w ramach budżetu ww. Związku Międzygminnego.

Przedstawiając Pani Burmistrz ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wnosi o ich wykorzystanie w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz podjęcia skutecznych działań dla ich wyeliminowania w dalszej działalności poprzez realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Zobowiązać Skarbnika Gminy oraz służby finansowe do wyeliminowania nieprawidłowości stwierdzonych w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz do przestrzegania zasad zawartych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r., poz. 217 ze zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020r. poz. 342), a w szczególności:
  - 1) Dostosować zapisy obowiązującej w jednostce polityki rachunkowości do wymagań wynikających z przepisów ustawy oraz rozporządzenia, a w szczególności:
    - a) W polityce rachunkowości zawrzeć wszystkie informacje wymagane przepisami art. 10 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
    - b) Doprecyzować zasady umarzania wartości niematerialnych i prawnych mając na uwadze możliwość o jakiej mowa w §7 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia,
    - c) Określając zakładowy plan kont przestrzegać przepisów §20 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, zgodnie z którym konta wskazane w planach kont traktuje się jako standardową liczbę kont, która może być ograniczona jedynie o konta służące do księgowania operacji gospodarczych niewystępujących w jednostce lub placówce albo uzupełniona o konta zgodne co do treści ekonomicznej, w tym również przy wykorzystaniu symboli kont, które nie mają zastosowania w jednostce,
  - 2) Rozliczenia z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez te jednostki niewygasającymi wydatkami ujmować na koncie 225 – „Rozliczenie niewygasających wydatków”.
  - 3) Ewidencję szczegółową do konta 011 prowadzić w sposób umożliwiający:
    - a) ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych,
    - b) ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe,
    - c) należyte obliczenie umorzenia i amortyzacji,
    - d) ustalenie wartości gruntów stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazanych w użytkowanie wieczyste innym podmiotom.
  - 4) Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób trwały, bez pozostawiania miejsc pozwalających na późniejsze dopiski lub zmiany jak również tak aby zapewnić ich trwałość, przez czas nie krótszy od wymaganego do przechowywania ksiąg rachunkowych. Błędy w zapisach księgowych korygować w sposób określony w art. 25 ustawy o rachunkowości.

- 5) Na koncie 290 – „Odpisy aktualizujące należności” ujmować odpisy aktualizujące wartości należności wątpliwych wymienionych w art. 35 b ust. 1 ustawy o rachunkowości.
  - 6) Na koncie 962 – „Wynik na pozostałych operacjach” ewidencjonować pozostałe operacje niekasowe wpływające na wynik wykonania budżetu.
  - 7) Przestrzegać obowiązujących uregulowań wewnętrznych dotyczących zasad zakwalifikowania rzeczowych aktywów do pozostałych środków trwałych.
  - 8) Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzić każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie, mają na uwadze, że zgodnie z § 26 ust. 2 rozporządzenia okresem sprawozdawczym jest miesiąc.
  - 9) Przestrzegać opisu do konta 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” zgodnie, z którym na stronie Ma konta 224 ujmuje się w szczególności m.in. wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810, w związku z czym powyższą operację gospodarczą ujmować w księgach rachunkowych dopiero po zaakceptowaniu przedłożonego rozliczenia dotacji.
  - 10) Konta ksiąg pomocniczych prowadzić zgodnie przepisami art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.
  - 11) W zakresie inwentaryzacji składników majątkowych zapewnić przestrzeganie przepisów art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości. Inwentaryzację poszczególnych aktywów i pasywów przeprowadzać z zastosowaniem właściwych metod oraz w terminach o jakich mowa w art. 26 ustawy o rachunkowości. W ramach przeprowadzonej inwentaryzacji nieruchomości dokonywać porównania stanu wynikającego z ewidencji księgowej z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości. Starannie i rzetelnie dokumentować przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji. Przestrzegać uregulowań wewnętrznych przyjętych w tym zakresie.
2. Ustalić zasady dokonywania likwidacji środków trwałych i pozostałych środków trwałych mając na uwadze art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.), zgodnie z którym obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochrona.
  3. Dochody i wydatki klasyfikować zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.).
  4. Zwiększyć nadzór i kontrole przy sporządzaniu sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.) i rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. poz. 2396), a w szczególności:

- 1) Sprawozdania budżetowe zbiorcze, sporządzać na podstawie jednostkowych sprawozdań jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu,
  - 2) W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Miasta i Gminy Dolsk za marzec, czerwiec, wrzesień i rok budżetowy w zakresie udziału jednostek samorządu terytorialnego w podatku dochodowym od osób prawnych w kolumnie "należności pozostałe do zapłaty" wykazywać kwoty stanowiące różnicę pomiędzy kwotami wykazanymi w kolumnie "Należności" oraz kwotami wykazanymi w kolumnie "Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)",
  - 3) Przestrzegać §9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej zgodnie, z którym kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,
  - 4) Sprawozdania jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych Urzędu Miasta i Gminy Dolsk sporządzać w terminach wynikających z załącznika nr 6 do rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych,
  - 5) W kwartalnych sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych ujmować wszystkie bezsporne należności zgodnie z Instrukcją sporządzania tych sprawozdań, zawartą w załączniku nr 8 do rozporządzenia w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
5. Ewidencję druków ścisłego zarachowania prowadzić w sposób odzwierciedlający faktyczny stan druków ścisłego zarachowania.
6. Zapewnić nadzór i kontrolę nad systemem wymiaru, poboru i ewidencji dochodów podatkowych. Egzekwować od pracowników merytorycznych obowiązek przestrzegania przepisów ustaw podatkowych oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 ze zm.), a w szczególności:
- 1) Odsetki za zwłokę naliczać od zaległości podatkowych zgodnie z przepisami działu III Zobowiązania podatkowe, rozdziału 6 - Odsetki za zwłokę i opłata prolongacyjna. Przestrzegać przepisów art. 76 § 1 Ordynacji podatkowej, tzn. nadpłaty wraz z ich oprocentowaniem zaliczać na poczet zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę, kosztów upomnienia oraz bieżących zobowiązań podatkowych, a w razie ich braku zwracać, chyba że podatnik złoży wniosek o zaliczenie nadpłaty w całości lub w części na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych. Prawidłowo rozliczać wpłaty dokonywane przez podatników zgodnie z przepisami art. 62 Ordynacji podatkowej,
  - 2) Zapewnić odpowiednie przechowywanie oraz ochronę przed uszkodzeniem, zniszczeniem bądź utratą, powstałej w Urzędzie Miasta i Gminy Dolsk dokumentacji, w sposób odzwierciedlający przebieg załatwienia i rozstrzygnięcia spraw, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r., poz. 164 ze zm.)
  - 3) Podatników, w tym korzystających ze zwolnień z podatku od nieruchomości, na mocy uchwał Rady Miasta i Gminy Dolsk, którzy nie wywiązali się z obowiązku złożenia deklaracji, wzywać do ich złożenia, zgodnie z przepisami art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej w związku z art. 6 ust. 9 i ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170, ze zm.).
  - 4) Opodatkować podatkiem od nieruchomości posiadaczy (najemców) gminnych nieruchomości, stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,

- 5) Przestrzegać zasady czynnego udziału strony w postępowaniu, określonej w przepisach art. 123 § 1 Ordynacji podatkowej, w tym przed wydaniem decyzji nieuwzględniającej w całości lub w części wniosku strony – wyznaczać stronie siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego w myśl przepisów art. 200 § 1 w związku z art. 123 § 2 tej ustawy.
- 6) Zaprzestać dokonywania zmian decyzji organu podatkowego w sprawie wymiaru podatku w związku z wydaniem decyzji w sprawie umorzenia podatku. Zmiany decyzji, którą ustalono podatek dokonywać w przypadkach określonych w przepisach art. 6 ust. 8 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6a ust. 7 ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 4 ustawy o podatku leśnym.
- 7) W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 10 oraz § 7 ust. 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
7. W roku nabycia lub utraty ważności zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pobierać w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia stosownie do przepisów art. 11¹ ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.).
8. Przestrzegać przepisów art. 46 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.), tzn. zapewnić by oświadczenia woli w imieniu gminy w zakresie zarządu mieniem składał jednoosobowo Burmistrz albo działający na podstawie jego upoważnienia Zastępca Burmistrza samodzielnie albo wraz z inną upoważnioną przez Burmistrza osobą. Jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata Skarbnika Gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.
9. Rozważyć wprowadzenie uregulowań wewnętrznych ustalających zasady udzielania i rozliczania zaliczek związanych z bieżącą działalnością Urzędu.
10. Zwiększyć nadzór i kontrolę przy rozliczaniu kosztów podróży służbowych pracowników i radnych. Zobowiązać właściwych merytorycznie pracowników do przestrzegania przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. poz. 167) jak również rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000 r. w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy (Dz. U. Nr 66, poz. 800 ze zm.).
11. Rozliczeń dotyczących telefonów służbowych powierzonych sołtysom dokonywać w sposób rzetelny zgodnie ze złożonymi w tym zakresie oświadczeniami.
12. W Wieloletniej Prognozie Finansowej w załączniku pn. „Wykaz przedsięwzięć do WPF” wykazywać wszystkie zadania obciążające budżety lat przyszłych, stanowiące przedsięwzięcia w rozumieniu przepisów art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305). Zgodnie z przepisami art. 226 ust. 3

ustawy, w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie dla każdego przedsięwzięcia:

- 1) nazwę i cel;
- 2) jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia;
- 3) okres realizacji i łączne nakłady finansowe;
- 4) limity wydatków w poszczególnych latach;
- 5) limit zobowiązań.

Zgodnie z przepisami art. 226 ust. 4 ustawy przez przedsięwzięcia, o których mowa w art. 3, należy rozumieć wieloletnie programy, projekty lub zadania, w tym związane z:

- 1) programami finansowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3;
- 2) umowami o partnerstwie publiczno-prywatnym.

13. Przedsięwzięcia celu publicznego realizowane przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku, finansować w sposób zgodny z przepisami art. 44 ust. 2 oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305). Tryb postępowania o udzielenie dotacji na inne zadania niż określone w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, sposób jej rozliczania oraz sposób kontroli wykonania zleconego zadania określa w drodze uchwały, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, mając na uwadze zapewnienie jawności postępowania o udzielenie dotacji i jej rozliczenia. Kompetencje organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w zakresie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków wynika z przepisu art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282 ze zm.).

14. Zapewnić przestrzeganie zasad dokonywania wydatków publicznych określonych w przepisach ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305), a mianowicie wydatki ponosić na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej i planie finansowym. Ujęte w budżecie i w planie finansowym wydatki, stanowią nieprzekraczalny limit. Wydatków dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązaniach stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

15. Zobowiązać pracowników do przestrzegania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019 ze zm.) oraz przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie, a mianowicie:

- 1) W zakresie powołania komisji przetargowej do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia przestrzegać przepisów art. 53, 54 i 55 ustawy,
- 2) Przedmiot zamówienia opisywać w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty,
- 3) Szacowania wartości zamówienia dokonywać zgodnie z przepisami Działu I – „Przepisy ogólne”, Rozdziału 5 – „Szacowanie wartości zamówienia i konkursu” ustawy,
- 4) W przypadku postępowań o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne dokonywać wezwań do złożenia podmiotowych środków dowodowych na zasadach określonych w art. 274 ustawy,

- 5) Oświadczenia o jakich mowa w art. 56 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych składać w terminach wskazanych w art. 56 ust. 5 i 6 powyższej ustawy.
  - 6) Zapewnić aby zawierane umowy dotyczące zamówień publicznych zawierały właściwe zapisy.
  - 7) Wadium zwracać w terminach i na zasadach określonych w art. 98 ustawy.
16. Rejestrować wpływające na nośniku papierowym dokumenty o charakterze finansowym lub mające wpływ na gospodarkę finansową gminy, zgodnie z przepisami § 40 ust. 1 i ust. 3 oraz § 42 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 ze zm.).
17. Przy gospodarowaniu mieniem gminnym zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), w szczególności:
- 1) Sporządzać wykazy nieruchomości przeznaczonych do zbycia i oddania w najem wraz z adnotacją organu właściwego do jego sporządzenia.
Wykazy nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem podawać do publicznej wiadomości i wywieszać na okres 21 dni w siedzibie urzędu, a także zamieszczać na stronie internetowej urzędu, informację o zamieszczeniu wykazu podawać do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość, do czego zobowiązuje art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
  - 2) w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży i do oddania w dzierżawę zamieszczać wszystkie informacje wymagane art. 35 ust. 2 ustawy,
  - 3) Ogłaszać przetargi na zbycie nieruchomości wraz z adnotacją właściwego organu upoważnionego do dokonywania powyższej czynności, stosownie do przepisów art. 38 ust. 1 ustawy oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia,
  - 4) W ogłoszeniach o przetargach dotyczących sprzedaży nieruchomości zamieszczać wszystkie informacje wymagane przepisami § 13 rozporządzenia,
  - 5) Podawać do publicznej wiadomości informację o wyniku przetargu wraz z adnotacją organu właściwego do jego sporządzenia, zgodnie z § 12 rozporządzenia,
  - 6) W zawiadomieniu skierowanym do osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży zamieszczać również informację, że jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i terminie podanych w zawiadomieniu, organizator przetargu może odstąpić od zawarcia umowy, a wpłacone wadium nie będzie podlegało zwrotowi, o czym stanowi art. 41 ust. 2 ustawy,
  - 7) Powołać komisję do przeprowadzania przetargów na dzierżawę nieruchomości,
  - 8) Czynsze z tytułu najmu nieruchomości gminnych naliczać i pobierać, zgodnie z postanowieniami zawartymi w przepisach wewnętrznych,
  - 9) W oparciu o przepisy art. 18 i art. 43 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020r. poz. 65 ze zm.) podjąć działania o ustanowienie trwałego zarządu na rzecz jednostek organizacyjnych gminy nieposiadających osobowości prawnej. Stosownie do przepisów art. 44 ust. 2 ustawy z wnioskiem o ustanowienie trwałego zarządu występuje jednostka organizacyjna.

Podjąć działania w celu uregulowania prawnych form władania nieruchomościami gminnymi przez samorządowe osoby prawne zgodnie z art. 51 w związku z art. 56 ustawy.

18. Na podstawie przepisów art. 68 i 69 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) oraz wydane na podstawie art. 69 ust. 3 i ust. 4 ustawy przez Ministra Finansów komunikaty, rozważyć opracowanie i wprowadzenie adekwatnych uregulowań wewnętrznych dotyczących kontroli zarządczej, a w szczególności w zakresie monitorowania systemu kontroli zarządczej, samooceny kontroli zarządczej, jak również planowania i zarządzania ryzykiem.

O sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, należy zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku regionalnych izbach obrachunkowych powiadomić Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniami.

Otrzymuje do wiadomości:
Rada Miasta i Gminy Dolsk